

Latweefchu Awises.

Ur augstas Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 37. Zettortdeenâ 13tâ Septembera 1828.

No Jekabstatta 22trâ Augusta.

Schodeen muhs atstahje muhsu gohdigs un zeenigs wezzais Pilskungs Gottards no Bistram, un aissbrauze kâ Kanzleris us Leelu Jelgawu. Winsch taggad eezelts irr, augstakâ ammatâ, par Kursemimes basnizas teesu wirsneku. Pee mums winsch 27 gaddus dsihwoja un 21 gaddu Echlpils pilskungs bija. Geksch scho ilgu laiku winsch lihds ar mums labbas un laumas deenas redseja. Winsch bija allaschin gudrs laipnigs un taisns teefas kungs un tapehz no wisseem laudim tappe augsti zeenihts un mihiolhts. Sveh-tischana ween tam pakkal eet un pateikschana. Gan drihs wissi Kungi, kas muhsu pilsehtinâ dsihwo, to zeenigu Kanzlera Kungu pawad-dija — 6 werstes no scheienes. — Sirgus un rattus warreja redseht pa werstes garrinu. Alt-braukuschi pee Suseies frohga wissi ar assarahn winnam pehdigu reis ar Deewu fazzija — wehle-dami winnam stipru wesselibu un labbu, ilgu un laimigu dsihwoschanu.

L . . . . . g.

Preekulê tamâ 22tra Augusta deenâ.

Gan skumjas wehstus deewsgan schihs awises jaw atnessuschas, un wissus mehs ar lihdszeeti-gahm sirdim sanemuschi. Bet kad nu mehs eesahkim tahs nelaimes isstahstiht, kas muhsu widdu notikkuschas, tad deemschehl tahs gan leelakas buhs nekâ wissas kas zittur gaddijuschees.

Leetu ir mehs deewsgan effam redsejuschi, un daschadi muhsu darbi no ta pakaweti un semmes augli woi puhdinati woi dihdsinati; bet tomehr tahdas warren leelas pluhdas, ka zittas weetâs, pee mums naw bijuschas, un ja tik ar Deewa paligu ta wassareju plauschana un

rudsu sehfchana mums labbi isdohtohs, tad mehs gan par to gaisu dauds newarretum brehft.

Bits nelabbums muhsu meescheem peekritis, no ka arr zittas weetâs dsird runnaht: — Kad scheem wahrpas jaw labbi bij paanguschas; tad teem tahpri jeb ihsti masi kahpari gaddijahs, kas strohbu pee paschas saknes nograude, ta ka nu leelaka datta ne eenahku si pee semmes gull un sapuhst.

Gruhtaki ne kâ no leetus gaifa mehs no ug-guns grehkeem effam peemefleti:

Tai 17tâ Meijs, ne pussgaddu pehz ta ka ta Juhlesmuischas rija nodegga, furru mehs jaw schinnis awises peeminnejam, atkal zitta Pree-kules lohpumuischâ, Kattrihnumuischâ, branga rija zaur pehrfoni nodegge. — Kad nu wehlschihs divi leelas ekas nebij no jauna ustai-tistas, dauds jo leelaka nelaime usgahje.

Tai nafti us 12tu Augusta deenu Jaujeneekâ, treschâ Preekules lohpumuischâ laidars ar ag-guni nogahja. Kad wissi laudis pirmâ meegâ zeeti gulleja, un tas ugguns no pakkal pusses zeh-lehs, no teem eedsihwotajeem to neweens ne mannia, lihds weens Paplakku saimneeks, kam us to pussi kur tas ugguns degge ne tahlu mah-jas irr, to eeraudsija, un ahtri atskrehjis wissus usmohdinaja. — Mohderneeks ahtri isskreedams laidara atslehgas aismirfe. Pehz atkal atskrehje atpakkal tahs dabbuht, bet leelâ isbailâ tahs newarreja atrast. Pa wissu to laiku tohs eeslehgtus lohpus breefniigi dsirdeja maut un prett wahrteem plohsites. Beidsoht, kad atslehgas it nebuht newarreja atrast, wahrtus ar zirwi uszirte; bet nu neweens lohps wairs ne spehje iseet, jo kad arr daschu balfi wehl dsirdeja, tomehr ugguns wisseem kahjas ta bija pahrnehmis ka nespbehje kustetees. No tahm laidara ekahm itt neka newarreja glahbt, un tik Deewa schehla-

stiba jaslawe, ka tahs zittas ehkas, kas itt tuwu
flaht stahweja, warreja isgahbta tapt. Pee
rihta gaismas nu tik wissu nelaimi warreja red-
seht. — Tè gulleja 135 gohwju lohpi breefni gi
fadegguschi. Tas leelakais pulks widdù bij pahr-
sprahdsis un eefschas isgahsches, zitteem ir
eefschas fadeggusches, kahjas un fahnsauli
druppòs fadruppuschi un raggi ka ohgles fadeg-
guschi. — Daschi dumberi (dumberi) laidara
widdù patwehrumu bij meklejuschi; bet pufsa-
degguschi puff dublòs noslihkuschi. Dauds pee
mallahm gulleja; bet tas leelakais pulks us lai-
dara wahrteem bij kausees, ta ka te pa fahrtu
fahrtahm weens us ohtru gulleja. — Pulks
zuhi un awju arri stallòs bohja gahjuschi. —
Weidsoht te wiss seens un desmit rijas rudsu,
falmu un pellu fadedsis, ta ka tikkai fahdas
gubbinas fakwehpinata un puffs fadegguscha
feena ohtrâ deenâ wehl tappe sawahktas. —
Kur schis breefni gugguns grehks zehlees, to
nebuht newarr sinnah. Jo leelu nelaimi wehl
mehs aismawkar redsejam. Jau wissu deenu
debbes stipri bij apmahzees, un pehrkona gaiss
itt ka farredam weens ohtram pretti stahjabs un
grohjabs, lihds pehz deenas widdus laika pehr-
kons ta breefni fahze duhkt, ka ir teem droh-
schakeem firds trihzeja. Ilgi arr nebij, tad no
daschahm pufsehm ugguns grehkus eerandtsja. —
Nu jau sinnam, ka keruhte mahju rijas, un Bun-
ka, ka dsurd, mahju istaba nodeggsu. — Tre-
schais un leelakais ugguns bij Firs - Uffites
masâ muischâ. — Tè Uffites basuizas dseedat-
ais un skohlmeisters Chlert wahrdâ ar sawu
gaspaschu un peezi behrneem gohdigi un deewa-
bihjigi dsihwoja. Kad tas pehrkona gaiss us-
nahze, tad winschpats sawu darbu astahjis
laukâ isgahje, sinnadams, ka pee pehrkona jo
drohshaki laukâ warr buht, ne ka appaksch pa-
jumta. Weens dehls tehwam qahje lihds, un
mahte, tschetri, behrni, skrohders un trihs lohpu
meitas palifke istabâ. Kad dseedatais masu
bridi laukâ bij stahwejis, leetus stipri fahze liht,
un no ta fabaidihts winsch appaksch paschobeli
atvilkahs atpafal. Tai paschâ azzumirkle winsch
un wissi kas istabâ bij, no leela spehreena ap-
gihbe. Tas leelakais pulks gan drihs atkal at-

mohdahs, bet diwi lohpu meitas un dseedatais
wezzakais dehls istabâ palifke nohst. Dseedatais
pats atmohdees ne kahjas ne rohkas ne spehje
kusteh, un treschai lohpu meitei atkal kahja bij
aisgrahbta.

Patlabban arr ugguns bij jumte un ne kahda
gahbje, jo ifkarts no ta leela leetus ehna bij
cedsihts un dauds pehz zitteem ne skattijahs. War-
laimi jumts ar uhdeni ta bij peebreedis, ka ug-
guns ne warreja to tik ahtri pahnemt, un laifa
deewsgan bij wissas leetas ir no pascha behnmu
paglahbt. Ir ta ehka pagallam ne nodegge
bet kad tee masakee behrni no dischas muischas
1½ wersti tahlu, laudis paligâ bij fasaukuschi
un tee wehl laikam attezeja, tad arr wehl pasch
greesti tappe glahbti un jumts ween nodegge. —
Ur schehlumu un firds behdahm mehs peemunnam
tohs jaumeklus, kas tik ahtri teem sawejeem tappe
atnemti; un muhsu gohdigu dseedataju, kas pats
fadraggahts bes pajumtu un dauds no sawahm
leetahm peezeesdams un wehl sawu leelaku preeh
17 gaddus wezzu dehlu aprauda. — Tas bi
teizams jaumeklis, wezzakeem pateizigs un wal-
dinekeem paklaufigs itt labbi mahzihsts, jom
kahdu gaddu pee kristigas tizzibas peewests un
tikpat ilgi arr pee meistera furpneeku ammati
mahzijahs.

Pateizibu peln tas pirm peeminnehts stro-
ders, Scharlob wahrdâ, kas pats eesahkumi-
gan arr no ta spehreena pahnemts, tomehr ahtri
atkaf atausis, firdigi un ar apdohimu pee laucho
un leetu glahbschanas darbojabs. Schis pehr-
kona gaiss tik bahrgi tai weeta irr plohsijees, ta
tuwu apfahrt tahs lohpu muischas lihds schim
peezi kohki atrasti, kur wehl eespehris. Erh-
wahrnas, kas us to weenu kohku patwehrumu
bij meklejusches, arr nospehrtas un ta weena in
puschu pahrrauta.

H. G. R.

Baldohne tannî 21ma Zuhli 1828.

Mihlais draugs!

Tad nu esmu es sawu gaspaschu un sawue
behrnimus atkal redsejis un tohs sveikus un we-
felus atraddis — Valdeewos Deewam! Bet Tu

man effi lihdsis, Tew par Baldoines-awotu,
no ka tik dauds Tu dsirdejis, taifnu finnu doht.
Tad dsirdi! Baldoinesmuischa no awota wehl
5 werstes un awots ittin kā pilsfehts usflattams.
Wissi nammi ustaifiti preefsch weeseem, kas
gribb to fehrainu uhdeni dsert. — Schra-finarcha
iseet no awota un pilda gaifu. Awots pee
Kekkaues- uppes stahw im ne tabl no tahs pa-
fchas balla-nams, fur awota-weesi fanahk, danzo,
spehle, un preezajahs. No rihta un-no wak-
fara jauka Prageru musike fham, slimneekus
un wissus weesus wissuwairak no rihta, moh-
dinaht, pee laika us aktu dohtees un leels pulks
slimneeku ir jau fanahk pulkstin 5 jeb 6. Ifwee-
nam jadserr lihds astonaahn glahshem un weenu
glahti eedsehris, tam jaheet labbu gabbali. Ta-
pa jauku birsiti staigadami, Kungi palustejahs
lihds pulkstin 9, un misiki klausidami. Tad
eet mahjās un masgajahs weenu reisi, jeb pehz
kahdu laiku divi reises par deenu tahaahn fehrainā
uhdeni, wannas, jeb to gahda mahjās jeb leela
pirti, fur 50 zilweki warr reise peldetees.

Kohrteles Baldoine ne wissai dahrgas, jo
par 10 Rub. Sudr. Tu, mans draugs, warri
kohrteli dabbuht us wissu peldechanas-laiku,
prohti weenu paschu kambari. Wissu labbakais
laiks slimneekem irraid par wissu Juhli lihds
puß Augusta mehneti. No wakkara wairs
uhdens ne tohp eedserts, tikkai no rihta ween
pee tukschach sirds. Bet usturreschana, prohti
ehdaines leetas naw lehtas, jo wissi zilweki
dauds gribb pelniht. Ne ween us misiki bet
arridsan preefsch nabbageem slimneekem tohp
nauda pee fungeme salaffita un tapehz arridsan
tahdi neturrigi atnahk, kam kaulu-liggas, jeb
furri ar netihru meesu pinnahs. Zeenigs kungs
kam schis awots peederr, 5 wannas nabbageem
leela pirti nowehlejis, par fo tam lohti ja pateiz,
jo ta irr leela mihestiba.

Sakki nu mans draugs, kad Tew apsahyu-
schas azzis un tarveem behrneem puhtelis gihmē
un ap muttes, woi ne buhtu ir Tew peenahkums
schē atnahkt un scho uhdeni dsert, fo dohma? —
Ir zittahm kaitchm uhdis fehranains labs.
Daschweens, kas ar skrukkiti bij atlezzis, to swhee-
de nohst un danzoja lihdsar jauneem laudim. Bet

finnams, lai ifweens prahntneeks, ar sawu us-
tizzigu Daktari papreefsch runna, woi to wehle,
woi né.

Bet nu Tu gan dohma, ka es sawas deeni-
nas tur Baldoine esmu ittin preezigs nodsihwo-
jis, kad sawu gruhtu ammatu us kahdahm dee-
ninahm biju pamettis? — Kas to dewe. Jo
21mā Juhli sahze debbes awoti ir scheitan wal-
lam kluht. Nu lihje weenadi 2 deenas ar labbu—
pats awots nahze appakfch uppes, Kekkaues-
uppe aisenesse tiltus, im ar laiwahm waijadseja
likt pahrzeltees; uhdis dewahs apkekes-dahrsā
un apflahje wissus auglus, lectus eetezzeja zaur
jumteem un ta gan mass lustes par schahm dee-
nahm esmu atraddis. — Pehz 3 deenahm war-
reja atkal pee awota peekluht. Jau sahze pum-
peht uhdeni us pirti un kad zelli un tilti tappe no
pulka lauschu fataifiti, ir namneeki eeksch muz-
zahm wedde uhdeni us mahjahm, to fildiht
preefsch wannahm. Es esmu wahzu-semmē pee
dauds wesselibas-awoteem bijis un daschā ne esmu
labbak atraddis. Gohds Deerwam, kas muhsu
mihlu Kursemimi ar scho awotu puschkofjis, ka ar
dahrgu rohtu, jo schē warr pateesi slimni laudis
ar Deerwa-paligu wesseli palift, jo tas Wissaug-
stais schē arridjan sawus brihnumus rahdijis.

Mehs dsirdam, ir Widsemmē Zehsu-teefā pluh-
di bijuschi un leelas preedas effoht zellmallā aiss-
rauti no uppehm.

Dsihwo wesseli, mans draugs, un krahj sawu
naudu, ka Tu warretu nahkoschā gaddā pehz wez-
zeem Zahneem seew' un behrnus Baldoine at-
west, fur tew japaleek, kad laiks labs, tikkai 30
deenas un katram slimneekam janem 40 wannas,
ka wissi schē darra. Updohma ka wessetiba lab-
baka ne ka selts un fudrabs, fakka wezehws Si-
raks un klausī manmai mahzibai, jo Tu man-
nim, weffels tizzis, wehl pateiksi. Taws us-
tizzigais draugs

N. N.

Tas farrohtes Saglis.

Londones pilsatā dēwa weenreis weens Kungs
saweeem draugeem leelu maltiti. Kad ta pa-
beigta bij, nosudde weena fudraba farrohte.

Katris wehlejahs, ka winna kabbatas taptu ismekletas, bet tas nammakungs to ne gribbeja, un fazija: ta farrohte jau gan patte atraddifées, bet esseet juhs tik labbi, un bahseet wissi sawas galwas appaftsch galda. Wissi darrija to. Tad prassija tas Saimneeks: Nu, woi wissi esseet appaftsch galda? Wissi atbildeja: Ja! — Orr tas, — fazija winsch, kam ta farrohte irr? Ja! atbildeja tas. Nu, kad tas irr, teiza tas nammakungs, tad dohd man to atpakkal. Tas Saglis atdewe to, un iswilkahs apkaunehts pa durwim ahrā.

J. P.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majestees, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no tafs Mattkules pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas pee ta Mattkules meschafarga, Swente Jeklaba, par furra mantu konkurse nolikta, aizinati, lai wissivehlaki lihds 20tu Oktobra 1828ta godda peeteizahs pee Krohna-Mattkules pagasta teesas. Sabbillies tanni 18ta Augusta mehnesccha deenā 1828.

††† Ruitsche Jann Kristop, pagasta wezzakais.

(Nr. 109.) F. h. F. Sieffers, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr., no Rengesmuischas pagasta teesas wissi parradu deweji, kas pee to nomirruscha Rengesmuischas fainneeku Verku Grizzl, par furra mantu konkurse irr spreesta, kahdas prassichanas parradu dehl turr, tohp aizinati, wissivehlaki lihds to 6tu Oktobera mehnesccha deenu schi gadda, pee schihs pagasta teesas peeteiktees, un kas wehlaki ar sawahm prassichanaahn nahk, buhs klusfu zeest, un ne tohp wairs peeaemts.

Rengesmuischas pagasta teesa tai 3schā Septemvera 1828.

††† Zakan Ernest, pagasta wezzakais.
Schwenkner, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majestees, ta Patwaldineeka wissas Kreewu walsts u. t. j. pr., tohp no Ilsemuischias pagasta teesas aizinati, tee, kam kahdas parradu prassichanas no ta Ilsemuischias fainneeka Stukku Kascha, prohti, kas pats sawas mahjas dehl truhkuma nodewis, un par furra mantu konkurse spreesta, lai tee lihds 6tu Oktobera mehnesccha gadda pee schihs pagasta teesas peeteizahs.

Ilsemuischias pagasta teesa 4ta Augusta 1828.

Stippian Czorschkan ††† Kristop, pagasta wezzakais.

(Nr. 29.) E. F. Krajewsky, pagasta teesas frihweris.

No Ilsemuischias pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas no ta nomirruscha Ilsemuischias fainneeka Muischneeku Wittum, par furra atlifikuschu mantu zaur schihs deenas spredu mu konkurse spreesta, buhtu, usaizinati, ar schihs sawahm prassichanaahn lihds 13tu Oktobera mehnesccha gadda pee schihs pagasta teesas peeteiktees.

Ilsemuischias pagasta teesa 4ta Augusta 1828.

Stippian Czorschkan ††† Kristop, pagasta wezzakais.

(Nr. 31.) E. F. Krajewsky, pagasta teesas frihweris.

No Ilsemuischias pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas no ta Ilsemuischias fainneeka Gesalneeku Zahna, prohti, kas pats sawas mahjas dehl truhkuma nodewis, un par furra mantu konkurse spreesta, aizinati, lai lihds 6tu Oktobera mehnesccha schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteizahs.

Ilsemuischias pagasta teesa 4ta Augusta 1828.

Stippian Czorschkan ††† Kristop, pagasta wezzakais.

(Nr. 30.) E. F. Krajewsky, pagasta teesas frihweris.

No schihs Leelauzes teesas wissi parradu deweji ta Leelauzes nomirruscha fainneeka Mestriau Janno, tohp aizinati, few eeksch to starpu no 2 mehnesccha ar sawahm parradu prassichanaahn un skaidrahm perrahdischanaahn wissivehlaki lihds 1mo Novembera schi gadda schi meldeees, zittadi ne weens wairs ne tapa klaushts.

Leelauzes pagasta teesa 1mo Septembera 1828.

††† Marte Mikkel, pagasta wezzakais.
Kuhr, pagasta teesas frihweris.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen. Für den Censor; Kollegienassessor E. C. Trautvetter.
No. 383.